

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 91 — Rok III

Sobota, 17 kwietnia 1943 r.

DZIŚ: Rudolfa
JUTRO: Bogumiła

12.000 oficerów polskich w masowych grobach

BERLIN, 16. 4. — Na temat przejmującego grozą odkrycia kilku masowych grobów zamordowanych polskich oficerów koło Gniazdowa—Katynia przy drodze Smoleńsk—Witebsk, podaje niemieckie biuro informacyjne (Deutsches Nachrichten Bureau) następujące sprawozdanie:

„Dzięki wskazówkom miejscowej ludności w okolicy lasu w Katyniu, odkryto przed kilku dniami koło wsi Zofiewka w pobliżu Smoleńska, cmentarzisko masowych egzekucyj, dokonanych przez bolszewików. W obecności wyższych oficerów niemieckich sił zbrojnych, licznych rzeczoznawców pod przewodnictwem dyrektora Instytutu medycyny sądowej i kryminalistyki przy uniwersytecie wrocławskim prof. dr. Buhtza i wybitnych przedstawicieli prasy zagranicznej, akredytowanych w Berlinie, w kilku grobach o rozmiarach 26 x 16 m, każdy, znaleziono i częściowo wykopano zwłoki b. oficerów polskich, wziętych do niewoli, zwalone w 12-tu i 9-ciu warstwach i w większości skrzepowane.

Wzięci do niewoli oficerowie b. armii polskiej, zmasakrowani w zwierzęcy sposób z rozkazu Stalina przez żydowsko-bolszewickich morderców, zostali na tym miejscu wymordowani wystrzałami w tył czaszki na wiosnę 1940 roku, a więc na szereg miesięcy przed rozpoczęciem się wojny niemiecko-sowieckiej. Na podstawie papierów, dokumentów, dystynkcji i legitymacji, znalezionych przy zwłokach, zdołano dotychczas zidentyfikować wielką część zamordowanych. Jako jedne z pierwszych wydobyto zwłoki b. generała brygady z Lublina Smorawińskiego. Ponadto ustalono wielką ilość oficerów, należących do tradycyjnego pułku Józefa Piłsudskiego. Przy zamordowanych b. polskich oficerach znaleziono wszystkie papiery, ordery i legitymacje. Identyfikacja jest ułatwiona dzięki temu, że w uniformach zwłok znaleziono dobrze zachowane papiery osobiste i inne dowody rzeczowe. Znamiennym jest, że nie znaleziono kosztowności i zegarków.

Dotychczas odkopano 2 wielkie masowe groby, z których jeden zawiera 4000, drugi zaś 5—6000 zamordowanych polskich oficerów. Dalsze próbnawykopki wykazały, że należy się liczyć z istnieniem co najmniej dwóch masowych grobów, co do których nawet w przybliżeniu nie da się ocenić ilości znajdujących się tam zwłok. Prace nad odkopywaniem grobów prowadzone są ze znacznymi trudnościami wobec warunków atmosferycznych, wilgotnego gruntu i rozkładu zwłok. Na podstawie wiarygodnych zeznań naocznych świadków spośród miejscowej ludności ustalono, że co najmniej 10—12.000 polskich oficerów, t. j. około trzecia część całego korpusu oficerskiego b. armii polskiej na stopie pokojowej, która wpadła w ręce bolszewików, została przewieziona w 200 wagonach przez dworzec przelotowy Gniazdowo na miejsce stracenia GPU w lesie w Katyniu. Oficerowie ci zostali tam przetransportowani z obozu jeńców w Koziełsku, gdzie według dotychczasowych stwierdzeń znajdowało się przeszło 60.000 wziętych do niewoli polskich żołnierzy. Bolszewicy postępując konsekwentnie po linii swej polityki niszczenia i tępienia wyodrębnili oficerów i wymordowali ich na Koziej Górze w lesie pod wsią Katyń.

Znamienne światło na mentalność bolszewickich masowych morderców rzuca fakt, że na skraju miejsca straceń, w odległości zaledwie 500 m od masowych grobów znajdował się dom wypoczynkowy dla wyższych funkcjonariuszy GPU zarówno mężczyzn, jak i kobiet, w którym — według zeznań ludności z najbliższej okolicy — odbywały się orgie. Teren był stale strzeżony przez żołnierzy GPU i otoczony drutami kolczastymi. Miejsce traceń znajduje się na polanie leśnej, wyrabanej specjalnie do tego celu. Masowe groby zamordowanych ofiar obsadzono młodymi świerkami i sosnami, które obecnie liczą trzy lata. Stan rozkładu odkrytych zwłok pokrywa się z tym terminem, podobnie jak i z najdokładniej skontrolowanymi zeznaniami tamtejszej ludności cywilnej. Las w Katyniu odkrył obecnie swą straszliwą tajemnicę: odkryte i dowiedzione ponad wszelką wątpliwość fakty wyjaśniają ostatecznie oddawna omawianą w całym świecie kwestię losu i miejsca pobytu części b. armii polskiej internowanych przez bolszewików, wywiezionych, a następnie w okrutny sposób wymordowanych“

Żydzi prowadzili zbrodni

BERLIN, 16. 4. — Przy współudziale ludności cywilnej, osiadłej na terenie wsi Katyń, Zofiewka, Gniazdów, Nowobatejki i okolicy, niemieckie placówki wojskowe w Smoleńsku czynią jak najdalej idące starania, aby drogą przesłuchań wydobyć na światło dzienne szczegóły i kulisy potwornego masowego morderstwa na osobach polskich oficerów — jeńców wojennych, która to zbrodnia została wykryta dzięki odnalezieniu olbrzymiego cmentarzyska na Koziej Górze, leżącego w pobliżu wsi Gniazdów i Katyń.

Przy współudziale rzeczoznawców polskich postępują naprzód prace związane z agnoskowaniem zwłok, w bestialski sposób pomordowanych oficerów polskich, do których strze-

lano w tył czaszki. Niezależnie od tego prowadzone są na szeroką skalę zakrojone dochodzenia w drodze przesłuchania świadków, tudzież opisy naocznych obserwatorów. Do chwili obecnej udało się osiągnąć zeznania od szeregu robotników kolejniczych, kolejarzy, b. pracowników GPU w Smoleńsku oraz rolników, których zeznania są szczególnie wo badane a następnie porównywane. Osiągnięty w ten sposób materiał dowodowy brzmi rewelacyjnie.

Jak wynika z zeznań b. funkcjonariuszy smoleńskiego komisariatu GPU, rozstrzeliwaniem polskich oficerów, jakie odbywały się w miesiącach marca i kwietnia 1940 r. kierowali funkcjonariusze GPU Lew Rybak, Chaim Finberg, Abram Borysowicz i Paweł Borodowski. Wyżej

wymienieni przyjmowali z wyższego nakazu transporty polskich oficerów na stacji kolejowej Gniazdów, a następnie towarzyszyli im na teren stracenia w lasu na Koziej Górze pod Katyniem. Jak to potwierdzają zgodne zeznania wielu świadków, o. prawnicy następnie chcieli się tym, że młodzi podchorążowie Polacy w obliczu nieuchronnej śmierci jako ich czekała łkai, proponując zuchwałym mordercom większe kwoty pieniężne i kosztowności, które mieli uprzednio zaszyć w podszewce butów.

Pracownik kolejowy Aleksiej Sładkow, zatrudniony swego czasu na dworcu przeładunkowym w Gniazdowie, gdzie wysadzano skrzepowanych oficerów polskich z pociągu na samochody ciężarowe, opowiada o

tym, co widział na własne oczy. Konwój transportu składał się z funkcjonariuszy NKWD i to prze-ważnie z żydów. Sładkow miał możliwość śledzić wozy, na których znajdowali się aresztowani od chwili wyjazdu z dworca w Gniazdowie aż do Koziej Góry. Samochody wyladowane były skrzepowanymi oficerami, a wkrótce po tym wracały puste z powrotem. Przejazdy samochodów z więźniami polskimi obserwował Sładkow w ciągu kilku tygodni.

Andrzej Iwan Geoton, ślusarz z miejscowości Nowobatejki zeznał do protokołu, że mieszkańcy okolicznych wsi nie mieli najmniejszych wątpliwości co do tajemniczych wydarzeń, rozgrywających się w lesie pod Katyniem. Ludność tych wsi wiedziała

również o tym, że komendę na miejscu stracenia sprawiali agenci i funkcjonariusze NKWD.

Zeznanie Geotona w zupełności potwierdziła relacja rolnika Kiselow, liczącego 72 lata, a mieszkającego w pobliżu Koziej Góry. To samo zeznał jego bratanek, strażnik Roman Sergiejewicz i robotnik ówczesnego kolchozu Iwan Drywaser.

Tragiczne w swej grozie relacje mieszkańców okolic Smoleńska rzucają całkiem niedwuznaczne światło na osoby winnych spod znaku osławionego NKWD. Nazwiska Chaima Finberga, Abrama Borysowicza i Lwa Rybaka dowodzą, że prowadzonymi tej potwornej zbrodni musieli być żydzi.

60 samolotów sowieckich strącono w dniu wczorajszym

Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓW. NEJ KWATERY FUHRERA w dniu 16 kwietnia:

Na przyczółku mostowym rzeki Kubań kontynuowali bolszewicy bezskutecznie swe ataki także w dniu wczorajszym. Odparto je krwawo we współdziałaniu z lotnictwem albo rozbito w natchmiastowym kontrataku. Nieprzyjaciół ponosił bardzo ciężkie straty. Na pozostałych odcinkach frontu wschodniego dzień miał przebieg spokojny. Lotnictwo zniszczyło wczoraj przy stracie dwóch

tylko aparatów 60 samolotów bolszewickich.

U wybrzeży Kaukazu lekkie niemieckie jednostki morskie zatopiły holszewicki statek przybrzeżny.

Z frontu w Tunisie zaraportowano o ożywionej działalności bojowej o charakterze lokalnym. Ataki na kilka pozycji wyżynnych odparto, biorąc przy tym licznych jeńców. Własny kontratak osiągnął zamierzony cel.

Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały w ciągu ubiegłej nocy port w Bone, uszkadzając nieprzyjacielski okręt wojenny i frachtowiec i używały celne trafienia wśród urzędników wybrzeża i budynków magazynowych.

Niemieckie śmigacze w nocy na 15 kwietnia dokonały ponownie wypadu w kierunku wybrzeża brytyjskiego i w potyczce z przeważającymi nieprzyjacielskimi siłami, pełniącymi służbę przy ubezpieczeniu wybrzeża, zatopiły wielki frachtowiec, silnie uzbrojony. Nasze lotnictwo podwodne pobrało do swoich baz, nie ponosząc uszkodzeń.

Komunikat fiński

HELSINKI, 16. 4. — Fiński komunikat wojenny z 15 kwietnia brzmi: Na frontach lądowych nie wydarzyło się nic ważnego. Fińskie myśliwce wyszły z gwałtownej walki powietrznej stoczonej nad zatoką Fińską z sześciokrotną przewagą nieprzyjaciela, bez własnych strat zestrzeliły one 5 samolotów, w czym cztery Spitfire oraz jeden aparat typu Lag/5.

Komunikat włoski

RZYM, 16. 4. — Włoski komunikat wojenny z dnia 15-go kwietnia ma treść następującą:

Alianci ponoszą odpowiedzialność za naloty na ludność cywilną

MEDIOLAN, 16. 4. — „Popolo d'Italia“ w obszernym artykule p. o. Appeliusza omawia wojnę powietrzną, w szczególności zaś sprawę odpowiedzialności za nową metodę terroryzowania ludności cywilnej. Anglicy i Amerykanie, jak podkreśla w związku z tym organ Mussoliniego, pragnęliby usprawiedliwić to barbarzyństwo rzekomo poprzednim bombardowaniem Londynu. Celem zbitcia tego argumentu, należy wskazać na 6 następujących niewątpliwych punktów:

Po pierwsze, w roku 1936 rząd niemiecki postawił wyraźny wniosek zakazania ataków powietrznych na ludność cywilną. Wniosek ten został jednak odrzucony przez Anglo-Amerykanów, a zwłaszcza przez rząd brytyjski, upatrujący w bombach lotniczych wygodny wojenny i polityczny środek walki przeciwko sąsiadnemu kontynentowi europejskiemu.

Po drugie: W dniu 12 stycznia 1940 r. lotnictwo angielskie przeprowadziło przeciwko mieszkańcom pro-

ożywiona działalność bojowa na całym froncie tunezańskim a zwłaszcza na odcinku zachodnim, gdzie odrzucono wielokrotnie powtarzane ataki nieprzyjacielskie poprzedzone gwałtownym przygotowaniem ogniom. W walce powietrznej niemieccy myśliwcy zestrzelili dwa Spitfire.

Ataki samolotów angielsko-amerykańskich na Cagliari wyrządziły w dzielnicach zewnętrznych miasta znaczne szkody. Wśród ludności cywilnej nie było żadnych ofiar. Nasze myśliwce, które przystąpiły natychmiast do akcji zestrzeliły cztery czteromotorowe bombowce. Jeden dalszy samolot spadł trafiony ogniem artylerii przeciwlotniczej.

BERLIN, 16. 4. — Organizacja Todt prowadzi obrzymą akcją nad wybrzeżem Atlantyku. Jej obecnym zadaniem jest zbudowanie wału atlantyckiego, mianowicie fortyfikacji na wzór Wału Zachodniego wzdłuż całego wybrzeża francuskiego od granicy hiszpańskiej do Kanalu La Manche i dalej przez Belgię i Holandię aż do granicy Rzeszy. Zaledwo rok upłynął od chwili otrzymania tego zadania, a już wał został zbudowany we wszystkich swoich zasadniczych częściach składowych i jest gotów do użytku.

Stoimy pod zwalonym pomnikiem pamiątkowym — tak opisuje nasz specjalny sprawozdawca swoje wrażenia — wystawionym z okazji pierwszego wylądowania wojsk amerykańskich w czasie ub. wojny na zie-

wincij zachodnich pierwsze bombardowanie miasta.

Po trzecie: W dniu 10 marca 1940 roku lotnictwo angielskie przeprowadziło drugie bombardowanie z powietrza przeciwko miastu, przy czym w mieście Freiburgu zginęło 37 osób cywilnych, w tym 30 dzieci.

Po czwarte: Prasa Osi oraz miarodajne osoby niemieckie i włoskie zwracały wielokrotnie uwagę rządu angielskiego na skutki tego rodzaju postępowania. Jednak Londyn pozostał głuchy na wszystkie te humanitarne argumenty, upatrując w bombardowaniu miast dogodną metodę walki.

Po piąte: Nowe ataki powietrzne, w czasie których lotnik zmuszony jest zrezygnować z dokładnego trafienia w upatrzone cel, zostały zastosowane najpierw przez Anglików, na których w ten sposób spada odpowiedzialność za tę barbarzyńską taktykę.

Po szóste: Pierwsze niemieckie ataki odwetowe nastąpiły dopiero w szereg miesięcy później oraz kiedy pomimo wszelkich ostrzeżeń mo-

nej roli matki w sztuce Zapolskiej „Tament“, w „Walce motyli“ Sudermana, i tylu, tylu innych.

Nie tylko wysoka kultura towarzyska i talent, cechował jej kreacje, ale i wielkie odczytanie, oraz znajomość obcych języków. Nie obca jej też była gałąź malarstwa. Mimo tych talentów, nie posiadała tego najważniejszego, o ile chce się iść naprzód, szerokim gościem em zycia; talentu robienia kariery! Z uśmiechem rezygnacji i melancholii, przyjmowała fakty pomijaną w obszarze roli, i z biegiem lat, spychała na coraz mniejsze stanowisko. Nie umiała i nie chciała walczyć i zabiegać o protekcję i protekcjki.

Szukała schronienia w zaciszu swoich samotnych kątów, wśród ukochanych książek i ulubionych kotów, których była wielką miłośniczką. Wojna światowa, zastała ją już na emeryturze, pogodzoną z tym bolesnym dla każdego aktora faktem. Z chwilą opuszczenia sceny, pani Julia zaczęła się gwałtownie sta-

OSLO, 16. 4. — Dziennik „Aftenposten“ ogłasza wyjątki z książki, wydanej przez przybocznego dziennikarza Stałina, żyda Ilję Ehrenburga pt. „Trust dla zniszczenia Europy“ w Anglii i Północnej Ameryce. Ehrenburg rozwija w swej książce plany zupełnego zniszczenia całej Europy.

Według Ehrenburga cała Europa ma zostać zamieniona w kompletną pustynię. Berlin, Wiedeń, Paryż, Sztokholm i Rzym mają być obrócone w gruzy i popioły. „Europa musi zniknąć“ — oświadcza Ehrenburg, po czym następująco opisuje uderzenie bolszewików na Berlin: „Czołgi bezlitośnie zmiażdżą Berlin i zgniotą na miazgę domy, mężczyzn, kobiety i dzieci“.

Opisując dzieło zniszczenia w Europie, Ehrenburg oświadcza: „W Kopenhadze nie pozostanie ani żywa dusza. W Sztokholmie nastanie taka cisza, jak w raju. W Paryżu w chwili, kiedy opadać będą na miasto chmury gazów, ludność będzie się chronić do kolei podziemnej. Ale wszystko daremnie! Bolszewizm uderzy, a Paryż i cała Francja zdechną“.

W zakończeniu Ehrenburg pisze: „Wystarczy rok, aby zniszczyć cały kontynent wraz z jego 350 milionami mieszkańcami. Resztki narodów europejskich, które uniknęły naszych czołgów, naszych gazów (!) i naszych miotaczy płomieni zostaną wysłane na Syberię, jako niewolnicy do kopalń“.

Atlantyckie wybrzeże Europy wałem betonowych fortów

mi francuskiej. Z jego gruzów wyrastają nowoczesne fortyfikacje XX wieku, które co najmniej nie zachęcają do nowego lądowania w obecnej wojnie światowej. Znajdujemy tam stłoczony tuż obok siebie cały system betonowych punktów operacyjnych, bunkry najróżnorodniejszego typu, bunkry artylerii przeciwlotniczej, urządzone na pomieszczenie wojsk, bunkry artylerii nadbrzeżnej, dla gniazd karabinów maszynowych, artylerii przeciwpancernej, amunicji itd.

Są to bunkry o betonowych ścianach przeszło metrowej grubości, które niejedno wytrzymają. Wzdłuż całego wybrzeża ciągnie się taki system silnie umocnionych punktów operacyjnych, przy czym zrozumieliśmy, że szczególnie silne umocnienia

znajdują się u ujść rzek, w portach oraz bazach łodzi podwodnych. W szczególności nad wybrzeżem Kanalu La Manche zbudowano tego rodzaju umocnienia, że wygląda ono jak jedna wielka twierdza. Linie fortyfikacyjną wzmocniono jeszcze przez różnorakie metody pomocnicze, jak zapory czołgowe i pola minowe, zaś w głównych portach ochronę morską uzupełniono jeszcze ochroną lądową, ciągnącą się wielkim łukiem dookoła obszaru portowego w postaci rozległego, głęboko uszeregowanego systemu bunkrów i fortów. Tego rodzaju system umożliwia obronę nie tylko przeciwko nieprzyjacielowi, wdzierającemu się od strony morza, ale także od strony lądu.

Organizacja Todt jest znana z tego, że wszystkie swoje dotychczasowe dzieła wykonała w rekordowo krótkim czasie. Jeżeli stwierdzi się to samo także w odniesieniu do wału atlantyckiego, to fakt ten jest tym bardziej godny uwagi, ponieważ w przeciwnieństwie do poprzednich, prace wykonano przeważnie przy pomocy zagranicznych sił roboczych.

Każdy żołnierz nad wybrzeżem musi mieć pomieszczenie zabezpieczające od ognia — tak brzmi rozkaz Fuhrera. Urzeczywistnił to wał atlantycki. O jego rozmiarach można sobie wyrobić pojęcie, jeżeli się weźmie pod uwagę, że miesięczne zużycie betonu zostało prawie podwojone w porównaniu z Wałem Zachodnim, który w swoim czasie uchodził za wyczyn nie mający sobie równego.

Natomiast poza wałem atlantyckim stoją w pogotowiu niemieckie dywizje, aby uderzyć na przeciwnika tam, gdzie odważyłby się on mimo wszystko postawić stopę na jakimś punkcie wybrzeża. Ubiegłego lata brytyjczycy ponieśli w Dieppe jedną ze swych najcięższych klęsk. Dieppe było wówczas dopiero prowizorycznie rozbudowane. To, co od tego czasu stworzono, wielokrotnie przewyższa ówczesne Dieppe. Wobec tego także i klęska przy ewentualnej próbie lądowania będzie tym bardziej decydująca.

Apel francuski do Czerwonego Krzyża

PARYŻ, 12. 4. — Dziennik „Petit Parisien“ publikuje apel, jaki grupa czołowych osobistości życia kulturalnego we Francji wystosowała pod adresem międzynarodowego Czerwonego Krzyża. W apelu tym autorzy protestują przeciwko nieudzielnym metodom anglo-amerykańskich ataków na francuską ludność cywilną i domagają się wyjazdu komisji śledczej z ramienia międzynarodowego Czerwonego Krzyża do miast francuskich, nawiedzonych bombardowaniem.

Apel stwierdza m. i., że angielsko-amerykańskie ataki bombowe spotkały się z jednogłośnie potępieniem przez wszystkich Francuzów. Szef państwa zaproteściwał przeciwko „tym działaniom nie znajdującym żadnego usprawiedliwienia“, a również przedstawiciele Kościoła, jak również arcybiskup Rennes, podnieśli w czasie pogrzebu ofiar swój głos przeciwko „mordowaniu niewinnych“.

PANI JULIA

We wspomnieniach mego dzieciństwa, widzę ją na scenie teatru hr. Skarbka, w jakiejś baśni czarodziej-skiej, ostoją zwojami seledynowej gazy, w otoczeniu rozmaitych, mnie lub więcej groźnych „demonów“, z którymi toczyła walkę wśród świateł — szumu — w purpurze światła — gdyż akcja toczyła się na dnie otchłani. Moja dziewczęta wyobraźnia była do głębi przejęta losami nieszczęsnej bohaterki i zachwycana jej wyglądem nimfy.

W wiele lat później, zetknąłem się z panią Julią osobście, z racji mego debiutu, za dyrektora śp. Ludwika Hellera. Onieśmielonej, drżącej z tremą debutantce, ona jedna spośród otaczających ją gwiazd zespołu, okazała wiele życzliwości i taktu. Grała wytworną starszą damę.

W rolach tych była niezastąpiona! Posiadała ten nieuchwytny arystokratyczny akcent, którego niepo-

dobna podrobić. To trzeba mieć we krwi. Takiej księżnej w „Wachlarzu Lady Windermere“ już nie będzie! Każdy gest, słowo, spojrzenie, miało swoją własną cechę, a tego nie jest w stanie wpoić, czy wyuczyć, najlepszy reżyser; to musi płynąć od wewnątrz.

Przed kilku laty z racji występów, w „Wachlarzu“, wielkiej aktorki Ireny Solskiej, którą tyle młodszych koleżanek usiłowało nieudolnie kopiarować, widziałam w teatrze księżnej, nowoczesną odtwórczynię tej roli, robącą wrażenie kucharki z zamożnego domu, ale nigdy przedstawicielki wielkiego twórczego świata.

W długim szeregu ról jej bogatego repertuaru, swego czasu (jak głosiły kroniki teatralne) rywalizowała z Modrzejewską, grając przy niej trudną i niewdzięczną rolę królowej Elżbiety w „Marii Stuart“ Szyllera. Niezapomniana w tragicz-

Ogrody pod szkłem w Malechowie

„Jedna jaskółka nie robi lata“

DZIŚ ZACIEMNIAMY:

Początek 20.30
Koniec 5.00

ALARM LOTNICZY
10-sekundowe sygnały
ODWOŁANIE
długi sygnał 1-minutowy

Z żalobnej karty

W Krakowie zmarł śp. Stanisław Windakiewicz, profesor historii literatury polskiej w b. uniwersytecie krakowskim, ceniony uczony, członek Polskiej Akademii Umiejętności. Śp. Windakiewicz ogłosił wiele prac z dziedziny historii teatru polskiego oraz szereg monografii o dawnych pisarzach i poetach. Wychował wiele pokoleń nauczycieli, którzy pracowali w szkołach średnich w całym kraju.

Zmarły urodził się w r. 1863 w Drohobyczu. Dożył sędziwego wieku lat 81. Cześć Jego pamięci.

2.070 miejsc w szpitalach lwowskich

Po reorganizacji miejskiej służby zdrowia, przeprowadzonej przez władze niemieckie, szpitalnictwo miasta Lwowa przedstawia się z końcem roku 1942 jak następuje.

Szpital niemiecki ma 75 łóżek, miejski szpital Nr. I. ma łóżek 300, szpital Nr. II. łóżek 383, Nr. III. 80, w ukraińskim szpitalu jest 10-110. W infekcyjnym szpitalu jest 100 miejsc, 100 w Klinice chorób zakaźnych, 300 w szpitalu żeńskim, 82. Klinika położnicza ma 132, w 1-szym domu niemowląt 97, w 2-gim 53. Klinika gruźlicza może przyjąć 130 chorych, Sanatorium gruźlicze dla młodzieży w Brzuchowicach 153, w Hołosku 72.

Razem miejskie szpitalnictwo Lwowa dysponuje 2.070 łózkami.

Rozdzielca żywności dla mieszkańców Wielkiego Lwowa, jego Urząd Wyżywienia — jest zarazem jednym z największych producentów środków spożywczych — tych mianowicie, jakie daje rolnictwo, ogrodnictwo i hodowla. Największym w tym warstwie pracy jest folwark w Malechowie.

W Malechowie pod nakrywą szkła ogrodnictwo pełnia wiosna dziś panuje — lato nawet, w całym przepychu wegetacji warzyw. W trzech szklarniach o powierzchni szkła 730 m kw., pod trzystu oknami inspektowymi i na jednako wielkim obszarze otwartych „belgijk“, rozbudowała się zielen pod umiejętnym dyktatem ogrodnika, który wyszukując ciepło promienia słonecznego w szklarni, wspomagać je sztucznym ogrzewaniem, umie znacznie wyprzedzać terminy rozwoju roślin.

W szklarni głównym polem uprawy jest parapel — jakby ogród na stole. Malechowska szklarnia Nr. II., w której słonecznego pola jest 400 m kw. stanowi naprawdę okazały ogródek. Zdziwiał w nim ład polegający na uporządkowaniu miejsca i czasu. Kolejność sadzenia i jego daty zależą od rodzaju warzyw i od wzajemnego stosunku ich tempa rozwoju — taką ona jest, ażeby jednocześnie każda pięćdziesiątka parapelowej ziemi była wyzyskana. Kalendarz tych spraw uwidocznił przy każdym poletku na tabliczce, gdzie zapisano datę sadzenia, jakoś i ilość sadzonek.

Zielone towarzystwo, bujne i do-rodne. Ani skazy na liściu — od zarazy wszelkiej chroni go dokład-

Przegląd mężczyzn w Łołomyi

W dniu 9 kwietnia br. odbył się w Łołomyi przegląd mężczyzn urodzonych w latach 1914—1919. Komisja lekarska w składzie 3 lekarzy orzekała u każdego z powołanych stopień zdadności do pracy.

Zdolni do pracy w Rzeszy otrzymywali na miejscu odpowiednie dokumenty, wraz z powołaniem ich do stawienia się w obozie Urzędu Pracy w Łołomyi w dniu 14 kwietnia, celem wyjazdu do pracy. Inni, słabsi pod względem fizycznym, mają zgłosić się w przeciągu 3 dni w miejscowym Urzędzie Pracy celem skierowania ich na miejsce do pracy mającej znaczenie pod względem wojennym.

Przegląd trwał od godziny 9 rano do późnych godzin wieczornych, co należy tłumaczyć dużą liczbą zgłaszających się do przeglądu.

Z ofiarności społecznej

Jerzyk Bernacki składa na Pol. K. O. 10 zł. — zamiast prezentu imieninowego.

Jadwiga Śliwiak oddaje na Pol. K. O. swój tygodniowy zarobek w kwocie 45 złotych.

Ressel Bogdan składa na Pol. K. O. 40 zł.

Brzoza i świerk

PRZEGIĘTA NAD RUCZAJEM, JAK WDZIECZNA TANCERKA PODRZEWASZ MŁODA BRZÓZKO, Z PONUREGO ŚWIERKA I PRĘŻĄC CUDNIEJELNE WICINY DO SŁOŃCA, ICH PRZEBUJNYM LISTOWIEM PYSZNISZ SIĘ BEZ KOŃCA.

PRYZNAJE, BIAŁOPIENNA, W PROMIENNY CZAS WIOSNY, TYŚ PO STOKROĆ CUDNIEJSZA OD ŚWIERKA CZY SOSNY. LEŻĆ POMNIJ: WIOSNA KRÓTKA, WICHRY CIĘ ODMIENIA I KTO PIĘKNIEJ ODZIANY, ZOBACZYM — JESIENIĄ.

Henryk Bezmanski.

NAUKA

NAUKA NIEMIECKIEGO Głęboka 18.

POSZUKIWANA pierwszorzędną dla nauki niemieckiego. Cięplaka nr 11. mieszk. trasy. 16751

NA NAUKĘ NIEMIECKIEGO wpisać się dzisiaj! MŁODZIEŻ za spec. ENERGIĄ Starszym osobne godziny! Głęboka 18.

LWOWSKA SZKOŁA SAMOCHODOWA szkoły kierowców na wszystkie klasy pojazdów mechanicznych. Nauczanie formalności, otrzymywanie prawa jazdy. Zamiejscowym ZNIŻKI KOLEJOWE i opieka Lwów, ulica Rykatka 63. Telefon 260—22. 1650

LECIECIE FORTEPIANU — CYTRY Prof. M. Lipiński. PLAC HALICKI BRZEM, II. piętro. 1496

PRZEDWOJENNA LWOWSKA — SZKOŁA SZPERSKA INŻ. HE- NESCO. ULICA PIEKARSKA 24 — szkoły oferować i załatwiać wszystkie formalności do otrzymania niemieckiego prawa jazdy. Dla pracujących specjalny KURS WIECZORNY. 1740

KORRESPONDENCYJNIE NIEMIECKI! Rozwiązki. Budowa zdań. Główna Pobocznice! Lekcje dla samouków, poszukujących i zaawans. Znacząco 36 gr. Dostawione. Warszawa, ulica Śmieszna 22, m. 24 „Nauka“. 17806

WIELKA ZNIŻKA dziś przy WPŁACI na NAUKĘ NIEMIECKIEGO: Głęboka 18. 17806

POSAD POSZUKUJĄ

POSZUKUJE POSADY fryzjer damski, męski, tytułowa, wodna, zezwolenie, dla pierwszorzędną, poszukuje posady do miejscowości kuracyjnej. Listy Gaz. Lw. 16707

MANDLOWIEC. kierownik „Deutsches Lebensmittelgeschäft“ zmienia na magazyniera lub sprzedawcę, obrotu dzierżawę lub zastępstwo. Listy Gaz. Lw. 16754

OSOBA Intel. młej powierzchowno- ci. poszukuje zajęcia gospodni — w domu, oszczędnie gotuje. Naj- cenniejszy w samolotach, prowencja lub pociąg. Lwów. Zadzwońka 96: Maria Jackiewicz 16951

WOLONCZELISTA - Szafonista — pierwszorzędną dla zmiany placówkę — w miejscowości gbojenna. Listy Gaz. Lw. 16855

POSAD z długolenną praktyką po- szukuje posady na wyjazd, chętnie na ciastkowie. Gaz. Lw. 16893: GABRIELE na kółkach 24. Listopada 79. 16895

ZDOLNY fryzjer męski poszukuje posady, najchętniej na wyjazd. Listy Adm. Gaz. Lw. 16917

PANI w średnim wieku bez względu na ucieczkę, energiczna, obejmuje kierownictwo kuchni, poprowadzi magazyn. Znajomość języka niemieckiego. Do- bra referencje. Gaz. Lw. 17078:

MŁODA intelig. panienka przyjmie jakiegokolwiek zajęcie przed południem. Listy Gazeta Lwowska Nr 17761

WOLNE POSADY

ZDOLNI ELEKTROMONTERZY jako kierownicy montażu, poszukiwani. Dobre możliwości zarobku. Listy do Gaz. Lw. nr 1767

NA prowincję potrzebna natychmiast służąca, Polka, do wszystkiego, do brym gotowaniem i świadczącymi — pomoc i dobre warunki. Zgłoszenia: Zyblikiewicza 7. m. 1, godz. 17—18

SZOFRER — mechanik potrzebny do Hotelu Bristol Lwów natychmiast.

OSOBA czysta, uczciwa z gotowa- niem od zaraz. Kłuszyńska 11, m. 4

FRYZJER męski, fryzjerka i man- ikuurzystka zostają przyjęci. Fryzjer Zygmuntowska 14, J. Charkewicz.

SŁUŻĄCA za wynagrodzeniem. utrzy- maniem i mieszaniem do niemieck- kiego gospodarstwa NATYCHMIAST poszukiwana. FISCHER — Lwów — FRANCISZKANSKA 5.

DOCHODZĄCA — pokojowa, utrzyma nie i placą przyniesie domyślny Pół- Piekarska 3, I. p. 17634

SŁUŻĄCA do restauracji i domu po- trzeba Restauracja ul. Łyczakow- ska 17. Lwów.

MĘŻCZYZNI W WIEKU OD 17—45 LAT O ile nie macie dotąd stałego zajęcia zaszukajcie się DO WAR- SZTATÓW PRZESKOLENIOWYCH MINISTERSTWA LOTNICTWA — Tam po przekoleniu pod kierun- kiem doświadczonych fachowców do- staniecie pracę jako pełnopłatni ma- szynowi robotnicy zakładów lotni- czych Rzeszy gdzie możecie się da- lej szkolić na pełnowartościowych fa- chowców. Udzielamy w naszym biu- rze wyczerpujących informacji. Na- zapytania listownie odpowiadamy na- wzywnymi BIURO INFORMACYJNE LWÓW ADOLF HITLER RING 11. Telefon 291—20. Godziny urzędowe: w dni powszednie od godz. 7.30 17.30 w niedziele od godz. 10—1. 154

MASZYNISTKĘ względnie siłę blu- rową z językiem niemieckim przy- jemnie na dobrych warunkach od za- rządu. Lwowska FABRYKA OBUWIA Lwów ul. Marcina 30. Zgłoszenia w fabryce.

L. LWOWSKA FABRYKA OBUWIA we Lwowie ul. Marcina 30 przyjmie na dobrych warunkach: cholewka- rzy, szewców, stolarzy oraz siły nie- kwalifikowane w różnym wieku. Zgło- szenia w fabryce. 1618

SZWACZKI KOBIETY NIEKWA- LIKOWANE przyjmie L. LWOWSKA FABRYKA OBUWIA, Marcina 30. — Zgłoszenia w fabryce 1730

SPRZEDAWCA Z BRANŻY SAMO- CHODOWEJ zostanie natychmiast przyjęty. Znajomość języka niemieck- kiego wymagana. Zgłoszenia Auto- haus „Galizien“ Lwów, Adolf Hitler Ring nr 35 1733

KASJERKA ze znajomością języka ni-emieckiego zostanie natychmiast przy- jęta. Zgłoszenia AUTOHAUS „GALI- ZIEN“, Lwów, Adolf Hitler Ring 35

ROBOTNIKÓW, brukarzy, cieśli mu- rarzy i stróżów nocnych, poszukuje firma budowlana. Ciesielstwo utrzyma nie oprócz zapłaty tygodniowej, ro- boty kolejowe, wódka i papierosy. Listy do Gaz. Lw. 16996

PRZEDSIĘBIORSTWO ELEKTRYCZ- NE poszukuje dla Oddziału lwowskie- go niemieckiego albo po niemiecku mówiącego KIEROWNIKA TECHN. pr. odzieżarską z praktyką w instal-acjach. Listy do Gaz. Lw. 1768

FRYZJERKA pierwszorzędną w wo- dnej ondulacji zostanie przyjęta. — Lwów, Leona Sapiehy 3 16792

FRYZJER męski i manikuurzystka — zostaną przyjęci natychmiast. Fry- zjer, Szajnoch 7. róg Sykstuskiej.

ZDOLNA fryzjerka zostanie natych- miast przyjęta na dobrych warun- kach. Lwów Walowa 11 a. 16709

FRYZJERSKI POMOCNIK potrze- bny natychmiast POTOCKIEGO 22. STAWIARZ 16702

FOTO — RETUSZERA na prowincję w pięknej okolicy poszukuję na do- brych warunkach Gaz. Lw. 16597

MURARZY, stolarzy, cieśli i pomo- cników powyżej lat 25 poszukiwamy do robot budowlanych poza Lwowem. Wyżywienie i zakwaterowanie zapew- nione. Listy Gaz. Lw. 16328

MONTERÓW gazowych, wodociągo- wych, centralnego ogrzewania i or- az 4-lusarzy i apawaczy poszukujemy. Kuchnia na miejscu C. Milde G. m. b. H. Bauleitung Lwów Tannenstr. 6

POWAŻNA firma niemiecka poszu- kuje natychmiast korespondentkę. — Całkowicie opanowany język niemie-cki w słowie i piśmie oraz maszyno- pismo wymagane. Warunki według umowy. Zgłoszenia co dzień między godz. 12 a 13, Lwów, ul. M. kiewi- cza 12, m. 7. Olt 16949

POSZUKUJE SIĘ zaraz różnych rzemieślników, robotników i robot- nicy Dobry zarobek i Zuzat zapew- niony Szofer również poszukiwany Zgłoszenia Lagerstr. 4, parter prawo

ZONATY woźnica, umiejący dobrze pielegnować konie, o ile możliwość władający językiem niemieckim, na- tychmiast poszukiwany. Staatsgut Dobrowiany obok Stryja.

LOKALE

POSZUKUJE na mieszkanie 1 pana bez nałogów na stanowisku, ulica Karłowicza 57, Mazurkiewiczowa

MIESZKANIE 3—2 pokoje, kuchnia w śródmieściu do odświeżenia. Listy Adm. Gaz. Lw. 16721

WYNAJME 1. lub 2-pokojowe mie- szkanie z kuchnią lub zamienię za moje mieszkanie (1 pokój i kuchnia z gazem). Listy Gaz. Lw. 16703

DAM 2.000 ZŁ. za ładny pokój i kuch- nię, mogą być dwa, gaz, niekonieczny. Listy do Gaz. Lw. 17843

REICHSDOCHTEROWI na stano- wisku wynajmę pokój komfort. Listy Gaz. Lw. nr 16215

3-POKOJOWE mieszkanie, okolica śródmieścia, dzielnica polsko-ukr., pełny komfort, gaz, świeżo odremont-owane odświeżone i częściowo ume- blowaniem ew. bez „Reklama“ ulica Sykstuska 21 pod „Komfort“. 17404

MAŁŻENSTWO kulturalne, Polacy, poszukuje umeblowanego pokoju z urządzeniem kuchni, G. L. 16936:

ZAMIEŃIĆ dwa pokoje, kuchnia — pełny komfort, pierwsze piętro, na jeden do trzech pokoi, kuchnia peł- ny komfort, pierwsze piętro, okolica Kochanowskiego. Gaz. Lw. 16950

POSZUKUJE 1 lub 2 komfortowych pokoi umeblowanych z osobnym wej- ściem, możliwe z użyciem kuchni — do- bry gaz. Natychmiastowe listy do Adm. Gaz. Lw. 16947

POSZUKUJE POKOJU Z KUCH- NIĄ Z GAZEM: zwrocę kosztą re- monu względnie DAM CZYNISZ ZA ROK Z GÓRY Gaz. Lw. nr 17769

STARSZEMU panu na stanowisku wynajmę pokój, osobne wejście, sa- motna, kulturalna. Gaz. Lw. 16887:

DAM dobre wynagrodzenie za SŁO- NECZNY POKÓJ, KUCHNIĘ, kom- fort, gaz. Listy Gaz. Lw. 16884:

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z kuchnią lub niekierującą pokoiu z urządzeniem kuchni (gaz) wzglę- dnie pokoju, kuchni, przy polskiej małej, spokojnej rodzinie. Listy do Adm. Gaz. Lw. 16707

POKÓJ dla pana kolejowca Kasze- lańska 9. m. 1, prawy parter.

ZGUBY

SKRADZIONO 14. 4. Ausweis sło- ny i kolejowa legitymacja na nazwi- sko JOZEF LORENZ.

SKRADZIONO Ausweis Arbeitsamt. Durchgangslager, Pieschelska Ma- ria, Zwrot ul. Św. Antoniego jeden, mieszkanie 14.

ZGUBIONO dnia 3. 3. 1943 Ausweis i kartę na broń na nazwisko Wasyl Rudy, gajowy w Kuliczowie pt. Belz

ZGUBIONO Ausweis nr 4, wydany przez Kisenfabrik Józef Ludwik Śliwiński, który proszę zwrócić za wynagrodzeniem, — pod adresem ga Ausweisie. 17085

ZGUBIONO AUSWEIS wyd. przez Gesundhetskammer Krakau na na- zwisko Bleiberg Jakub, lekarz denty- sta Stryi, ul. Podzamcze 30. 1750

ZGUBIONO dnia 9. b. m., o godz. 2-giej na przystanku 7-ki róg Potoc- kiego i Sapiehy brązowa skórkowa kieszonka. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem SAPIEHY 17 — sklep męski.

ZAPOMNIANO szarekawkę w kiosku plac Krakowski, kiosk nr 82, tam można odebrać. 17451

DNIA 10. 4. w tramwaju nr 10 na placu Prusa skradziono dokumenty: metrykę ślubu i urodzenia, Ausweis, prace wydane przez Krankensammel- stelle VII. Ausweis kolejowy wyd. przez Osbahn. Wszystko na nazwi- sko Tekla Mileczuk. — Proszę o zwrot. Adres: Bourlarda 5

SKRADZIONO dnia 6 kwietnia Aus-weis lotniczy z firmy Prauneta na nazwisko Klimczak Katarzyna z O- broszyna; uczelność znalazcę proszę o zwrot na lotnisko do Komendy.

DNIA 9. 4. skradziono szarekawkę z dokumentami osobistymi, paszport sowiecki. Ausweis wydany przez biuro transportowe firmy Szykner na nazwisko Katarzyna Wiśniowska ul. Kościelna nr. 4.

SKRADZIONO Steuerkarte, Inwalide karte, świadectwo zwolnienia z Nie- miec. Pasienschein na nazwisko — JOZEF KOPKA, Kordeckiego nr 84. Zwrot wynagrodzić sowiecie. 17520

ZGUBIONO na Poczcie Ausweis nr 143 wydany przez Ukraińskie Krejs- zenoosenschna in Stanisław na na- zwisko — Władysław Petrolewicz.

ZGUBIONO Ausweis na nazwisko — RYSIEC STEFANIA, Le-Pe-Ga, Ve- reingte Leder - u. Galante- riwaren - Betriebe.

ZGUBIONO paszport sowiecki 7. 4. 1943 na nazwisko Kotowicz Golebiow ska Helena. Zaskawy znalazca odda Siernstr. 21. mieszkanie jeden — za wynagrodzeniem.

SKRADZIONO Ausweis pracy z fa- bryki rowerów, paszport sowiecki — oraz nakaz wyjazdu i Ausweis przy- jeżdżu do Rzeszy — na nazwisko — Jaskółka Józef

SKRADZIONO w tramwaju nr 8 — portfel z dokumentami: Ausweis — metrykę ślubu i urodzenia, 4 kartki żywnościowe, 500 zł. na nazwisko — Mykitta Włodzimierz. — Laskawego złodzieja proszę o zwrot Lwów, ul. Tarnowskiego nr 95.

DNIA 8. kwietnia zgubiono na dro- dze Janów, Jaworów portfel czarny, który zawierał dowód osobisty, mat- rykę urodzenia oraz potwierdzenie zamieszkania wystawione na nazwi- sko Gębowski Tadeusz oraz pleni- dze. Laskawy znalazca zechce zwró- cić za wykośm wynagrodzeniem pod adresem Lwów, Rydygiera 12, m. 9.

ZGUBIONO wzgl. skradziono portfel z dokumentami, Ausweis z firmy Papier Gewerbe Grosshandlung, do- kument zwolnienia z niewoli wyda- ny 11. sierpnia 1942 r. przez władze niemieckie, oraz inne na nazwisko Petroniszyn Franciszek. Powiadacza proszę o zwrot Traugutia 24.

SKRADZIONO Ausweis rejestracy- ony, kartę konia, poświadczenie wy- dane przez Ukraiński Komitet na nazwisko Liszczyński Michał, Lwów ul. Potockiego 58 a.

WIECZOREM dnia 13. kwietnia o godzinie dziewiętej, zgubiono przy ul. Piotra i Pawła po stronie cmentar- za Łyczakowskiego na odcinku od przystanku koło Pohulanki a bra- ma cmentarna dokumenty: Ausweis nauczycielski polski i obecny, świa- dectwo aryjskości, metrykę ślubu ro- dziców i odbiór innych dokumentów. Nawisko moje i adres znalazca znaj- dzie w Ausweisie — Wysokie wy- nagrodzenie 17486

SKRADZIONO szarekawkę wraz z Ausweisem, paszportem i pieniędzmi na nazwisko Klimka Franciszka — sam ul. Bema 2, m. 6, Lwów.

ZGUBIONO świadectwa nr 8, 12 — wydane przez Staatliche Handels- fachkurse w r. 1942, na nazwisko: Skapski Kazimierz.

ZGUBIONO legitymację z polskiej szkoły pow. kl. VB. przy ulicy Zamkniętej, nazwisko Malik Danuta.

SKRADZIONO dokumenty: paszport sowiecki, metrykę, dowód osobisty i świadectwo zaślubin oraz inne na nazwisko Rybko Julia. Upraga się o zwrot za wynagrodzeniem.

